

Kohtuasi C-105/21**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

22. veebruar 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Spetsializiran nakazatelen sad (kriminaalasjade erikohus, Bulgaaria)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

22. veebruar 2021

Süüdistatav:

IR

Põhikohtuasja ese

Euroopa vahistamismääruse tegemine süüdistatava IRi suhtes.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Eelotsusetaotlus esitatakse ELTL artikli 267 esimese lõigu punkti b alusel.

Eelotsuse küsimused

1. Kas harta artikliga 6 – koostoimes EIÕK artikli 5 lõike 4, lõike 2 ja lõike 1 punktiga c – ning harta artikliga 47, vaba liikumise õiguse, võrdse kohtlemise põhimõtte ning vastastikuse usalduse põhimõttega on kooskõlas, kui raamotsuse 2002/584 artikli 6 lõike 1 kohane vahistamismääruse teinud õigusasutus ei tee ajal, mil tagaotsitav viibib vahistamismäärust täitva liikmesriigi territooriumil, mingeid jõupingutusi, et tagaotsitavat tema vahi alla võtmise faktilistest ja õiguslikest alustest ning vahistamismääruse vaidlustamise õigusest teavitada?
2. Kui vastus on jaatav: Kas põhimõte, et liidu õigus on riigisisese õiguse suhtes esimuslik, paneb vahistamismääruse teinud õigusasutusele kohustuse loobuda kõnealuselt teavitamisest ning juhul, kui hoolimata teavitamata

jätmisest taotleb tagaotsitav riigisisese vahistamismääruse tühistamist, lisaks kohustuse vaadata see taotlus sisuliselt läbi alles pärast tagaotsitava üleandmist?

3. Millised liidu õiguses ette nähtud õiguslikud meetmed on selliseks teavitamiseks sobivad?

Viidatud liidu õigusnormid ja kohtupraktika

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34), mida on muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK (ELT 2009, L 81, lk 24)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiv 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (ELT 2012, L 142, lk 1)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/41/EL, mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades (ELT 2014, L 130, lk 1)

Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT 2016, C 202, lk 389)

Euroopa Kohtu 28. jaanuari 2021. aasta otsus IR (C-649/19, EU:C:2021:75)

Viidatud riigisisised õigusnormid

Bulgaaria kriminaalmenetluse seadustik (Nakazatelnoprotsesualen kodeks, edaspidi „NPK“)

Bulgaaria karistusseadustik (Nakazatelen kodeks, edaspidi „NK“)

Bulgaaria seadus väljaandmise ja Euroopa vahistamismääruse kohta (Zakon za ekstraditsiata i evropeyiskata zapoved za arest, edaspidi „ZEEZA“)

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 IRI süüdistatakse osalemises kuritegelikus ühenduses, mis loodi eesmärgiga toimetada rikastumise eesmärgil üle riigipiiri suures koguses maksumärgita aktsiisikaupa (sigaretid), mille eest on NK artikli 321 kohaselt karistusena ette nähtud vangistus kuni kümme aastat, ja kaasabi osutamises 373 490 maksumärgita sigaretipaki koguväärtuses 2 801 175 leevi (1 413 218 eurot) ladustamiseks, mille eest on NK artikli 234 kohaselt karistusena ette nähtud vangistus kuni kaheksa aastat.
- 2 Kohtueelses menetluses teavitati IRI tema kui süüdistatava üldistest õigustest.

- 3 Kohtumenetluse alguse kuupäevaks 24. veebruariks 2017 oli IR oma alalisest elukohast lahkunud. Kohtul ei õnnestunud tema viibimiskohta kindlaks teha. IRi valitud mõlemad kaitsjad teatasid, et nad ei ole enam tema esindajad. Uueks esindajaks nimetati määratud kaitsja (riigisiseste õigusnormide kohaselt on süüdistatavale, kes menetluses ei osale, ette nähtud määratud kaitsja).
- 4 10. aprilli 2017. aasta määrusega, mille jättis teise astme kohus 19. aprillil 2017 muutmata, määras eelotsusetaotluse esitanud kohus IRile eelvangistuse (selle meetme puhul on tegemist riigisisese vahistamismäärusega). IR menetluses ei osalenud ja teda esindas määratud kaitsja.
- 5 25. mail 2017 tehti Euroopa vahistamismäärus. Selles oli märgitud, et riigisisene vahistamismäärus on tehtud IRi osavõtuta ja et riigisisene vahistamismäärus antakse IRile isiklikult kätte ajal, mil ta Euroopa vahistamismääruse täitmise käigus üle antakse, et IRi teavitatakse tema õigustest ja tal on õigus vahistamismäärus vaidlustada ning talle tehakse teatavaks selleks olemasolevad võimalused. Lisaks sisaldus selles märkus, et vahistamismäärust saab ta vaidlustada alles pärast seda, kui ta on Bulgaaria asutustele üle antud. Euroopa vahistamismäärus sisestati Schengeni infosüsteemi; IRi asukohta ei ole senini kindlaks tehtud ja teda ei ole vahi alla võetud.
- 6 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tühistas 20. augustil 2019 Euroopa vahistamismääruse ja esitas eelotsusetaotluse kohtuasjas C-649/19. Euroopa Kohus tegi selles asjas 28. jaanuari 2021. aasta otsuse C-649/19 (EU:C:2021:75).

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

Eelotsuse küsimuste vastuvõetavus

- 7 Esitatud küsimused puudutavad Euroopa vahistamismääruse tegemist IRi suhtes. Vastused küsimustele annavad eelotsusetaotluse esitanud kohtule teavet selle kohta, milliseid andmeid peab Euroopa vahistamismäärus sisaldama – näiteks kas kohus peab Euroopa vahistamismääruses teavitama süüdistatavat õigustest, mis on süüdistataval seoses riigisisese vahistamismäärusega, või peab kohus Euroopa vahistamismääruses esitama vahistamismäärust täitvale õigusasutusele palve teatada IRi asukoha tuvastamise ja/või vahi alla võtmise aeg ja teavitama IRi pärast seda, samuti soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas ta peab edastama tagaotsitavale riigisisese vahistamismääruse, millega teavitatakse tagaotsitavat tema õigustest, kui kohus saab – näiteks küsides vahistamismäärust täitvalt õigusasutuselt lisateavet vastavalt raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõikele 2 – teada, et IRi asukoht on tuvastatud (olenemata sellest, kas IR on vahi alla võetud või mitte). Kolmandaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada ka seda, kuidas peab ta menetlema vahistamismääruse tühistamise taotlust, mida saab esitada ka juhul, kui teavitamist ei ole toimunud.
- 8 Mõlemad viimati nimetatud hüpoteesid on reaalsed võimalused, mis võivad üldjuhul realiseeruda pärast Euroopa vahistamismääruse tegemist ja enne isiku

üleandmist. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus ootaks eelotsusetaotluse esitamise kuni nende võimaluste tegeliku realiseerumiseni, täpsemalt seni, kuni tuvastataks IRi asukoht või kuni IR taotleks vahistamismääruse tühistamist, ei oleks tal võimalik saada tarvilikku vastust, sest Euroopa Kohtu otsuse tegemine võtab isegi kiirendatud menetluse korral rohkem aega kui Euroopa vahistamismääruse täitmine.

Eelotsusetaotluse põhjendused

– Üldist

- 9 Eelotsuse küsimused tekivad seoses võimalike õiguskaitsevahenditega, mida sai tagaotsitav vahistamismääruse suhtes kasutada (28. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus IR, C-649/19, EU:C:2021:75, punkt 69), konkreetselt ajavahemikul alates tagaotsitava vahi alla võtmisest vahistamismäärust täitvas riigis ja enne tema üleandmist vahistamismääruse teinud riigile.
- 10 Euroopa Kohtu otsusest C-649/19 nähtub, et direktiivi 2012/13 artiklite 4, 6 ja 7 sätted ei ole kohaldatavad tagaotsitava teavitamise suhtes enne tema üleandmist. Seega ei pane viidatud direktiiv vahistamismääruse teinud õigusasutusele kohustust teavitada tagaotsitavat enne tema üleandmist. Selle järelduse kooskõla liidu õiguse aluseks olevate põhimõtetega on siiski küsitav.
- 11 Peale selle nähtub viidatud kohtuotsuse punktidest 79 ja 80, et õigus tõhusale kohtulikule kaitsele on tagatud, kui tagaotsitav saab vahistamismääruse vaidlustada pärast enda üleandmist, mille põhjal võib teha vastupidise järelduse, et tõhus õiguskaitse ei eelda, et õiguskaitsevahendeid peaks saama kasutada enne üleandmist. Sellest tuleneb küsimus, kas selliste riigisiseste õigusnormide kohaldamisega, mis näevad teavitamise kohustuse ja õiguskaitsevahendi kasutamise õiguse ette isegi juhul, kui tagaotsitav ei viibi [vahistamismääruse teinud] liikmesriigis, rikutaks liidu õigust.
  - ELL artikli 6 kohaldamine koostoimes harta artikliga 6 koostoimes EIÕK artikli 5 lõikega 4, lõikega 2 ja lõike 1 punktiga c
- 12 ELL lepingu artikli 6 kohaselt tunnustab liit hartas sätestatud õigusi. Harta artikli 6 kohaselt on igapäevane õigus isikuvabadusele ja turvalisusele. Harta selgituste kohaselt vastavad artiklis 6 sätestatud õigused EIÕK artiklis 5 sätestatud õigustele. Vastavalt EIÕK artikli 5 lõikele 2 ja lõikele 4 tehakse igale EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c alusel vahistatud isikule teatavaks tema vahistamise faktilised ja õiguslikud alused ning isikul on õigus vaidlustada vabaduse võtmise õiguspärasus kohtus. Seepärast on vajalik Euroopa Inimõiguste Kohtu seisukoht.
- 13 Kahtlust ei ole selles, et Euroopa vahistamismääruse alusel vahi alla võetud isik kuulub EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti f kohaldamisalasse. Euroopa Inimõiguste Kohus on üheti mõistetavalt otsustanud, et kui vahistamismäärust täitev riik on oma kohustused vastavalt EIÕK artikli 5 lõike 1 punktile f kohusetundlikult täitnud, kuid kõnealuse vahistamise aluseks oli riigisisene vahistamismäärus, mille

tegemisel oli taotluse esitanud riik rikkunud õigusnorme, siis vastutab artikli 5 rikkumise eest just taotluse esitanud riik, kusjuures tema vastutus määratakse kindlaks EIÕK artikli 5 lõike 1 punktile c tuginedes.

- 14 Eksterritoriaalsuse kohta on Euroopa Inimõiguste Kohus märkinud, et kuigi iga riik teostab oma õiguspädevust põhimõtteliselt enda territooriumil, on teatud asjaoludel siiski võimalik teostada pädevust teise riigi territooriumil. Seejuures jääb riik oma toimingute eest vastutavaks (EIK otsused *Stephens vs. Malta* nr 11956/07, punkt 49, *Vasiliciuc vs. Moldova Vabariik*, nr 15944/11, punkt 25, ning *Belozorov vs. Venemaa ja Ukraina* nr 43611/02, punktid 84–87).
- 15 Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt võib riik oma pädevust – muu hulgas karistusõiguse valdkonnas, mis hõlmab ka süüdistatava vahi alla võtmist – teostada teise riigi territooriumil, kui teine riik on andnud selleks nõusoleku.
- 16 Mõnes kohtuasjas on Euroopa Inimõiguste Kohus käsitlenud küsimust, milline riik vastutab väljaandmise raames vahi alla võtmise eest, kui taotluse saanud riik on kooskõlas riigisisese ja rahvusvahelise õigusega tegutsenud kohusetundlikult, kuid vahi alla võtmine ei olnud õiguspärane, kuna taotluse esitanud riigis oli väljaandmistaotluse aluseks oleva riigisisese vahistamismääruse tegemisel rikutud õigusnorme. Nendel juhtudel rõhutab Euroopa Inimõiguste Kohus, et EIÕK artikli 5 lõike 1 punktil f põhineva vahistamise aluseks on riigisisene otsus, mille tegemisel on taotluse esitanud riik rikkunud õigusnorme. Euroopa Inimõiguste Kohus tõstab esile ka seda, et taotluse esitanud liikmesriik peab tagama oma riigisisese vahistamismääruse kehtivuse. Sellele tuginedes on Euroopa Inimõiguste Kohus otsustanud, et juhul, kui väljaandmistaotluse aluseks oleva riigisisese vahistamismääruse tegemisel on rikutud õigusnorme, on taotluse esitanud liikmesriik vastutatav vahi alla võtmise eest vahistamismäärust täitvas riigis. Taotluse saanud riigis vahi alla võtmise puhul on tegemist EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c kohase vahi alla võtmisega.
- 17 Euroopa Inimõiguste Kohus ei ole võtnud isikult, kes on väljaandmismenetluse raames vahi alla võetud vastavalt EIÕK artikli 5 lõike 1 punktile f, „õigusrikkumises kahtlustatuna kinnipeetu“ staatust EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c tähenduses. Vastupidi, Euroopa Inimõiguste Kohus on lähtunud sellest, et vahi alla võetud isiku suhtes on põhikohtuasjas kohaldatavad tema kui „kahtlustatava“ staatusega seotud tagatised, eelkõige süütuse presumpatsioon ja õigus kasutada vahistamismääruse vastu õiguskaitsevahendeid. Sõnaselgelt tuleb märkida, et Euroopa Inimõiguste Kohus peab neid õigusi õigusteks, mida saab kasutada vahistamismääruse teinud riigi vastu, kus toimub menetlus põhikohtuasjas. Euroopa Inimõiguste Kohus ei käsita neid õigusi õigustena, mida saab kasutada vahistamismäärust täitva riigi vastu, kus toimub väljaandmismenetlus, kuna see riik ei saa hinnata põhikohtuasjas vahi alla võtmise põhjendatust.
- 18 Seetõttu on tagaotsitava vahistamise suhtes kohaldatav kaksikkord, kuna põhikohtuasjas kahtlustatav jääb kahtlustatavaks, olgugi et ta on vahi alla võetud

teises riigis. Vahistamismääruse teinud õigusasutus peab andma EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c kohased tagatised (ja juhul, kui vabaduse võtmine ületab teatud sätestatud aega, lisaks ka EIÕK artikli 5 lõigete 3 ja 4 kohased tagatised), samal ajal kui vahistamismäärust täitev õigusasutus peab andma EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti f kohased tagatised.

- 19 Euroopa Inimõiguste Kohus ei ole seisukohal, et EIÕK artikli 5 lõike 1 punktis c sätestatud nõue ei kehti ajavahemikul, mil riigisisene vahistamismäärus on Euroopa vahistamismääruse alus, ja omandab kehtivuse alles pärast tagaotsitava üleandmist. Seda kinnitab ka Euroopa Kohtu praktika. Euroopa Kohus ei ole kunagi väitnud, et kehtetu riigisisese vahistamismääruse alusel võib teha kehtiva Euroopa vahistamismääruse. Euroopa Kohus on vastupidi märkinud, et Euroopa vahistamismäärust võib teha ainult kehtivale riigisisesele vahistamismäärusele tuginedes (kohtuotsus Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, ja kohtuotsus C-414/20, EU:C:2021:4).
- 20 Harta artikkel 6 on samasuguse ulatusega nagu EIÕK artikkel 5 ja liidu õigusele ülekandmise korral tuleneb seega Euroopa Inimõiguste Kohtu järeldustest viidatud kohtuasjades, et riigisisene vahistamismäärus, mille alusel tehakse Euroopa vahistamismäärus, täidetakse tagaotsitava vahistamisega vahistamismäärust täitva riigi territooriumil.
- 21 Tulenevalt oma kahe sugusest olemusest kuulub vahistamine vahistamismäärust täitvas riigis alati kahte õiguslikku kategooriasse, kusjuures tagaotsitaval on kahtasandiline kaitse. Esimene kategooria on EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti f kohane kategooria ja/või raamotsuses 2002/584 sätestatud vahistamine koos kõikide seal ette nähtud tagatistega. Teine kategooria on EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c kohane vahistamine ja/või vahistamine vahistamismäärust täitvas riigis, millega täidetakse riigisisene vahistamismäärus.
- 22 Sellisel juhul peab tagaotsitav saama vahistamismääruse teinud riigilt tagatised vastavalt EIÕK artikli 5 lõigetele 2 ja 4, mis on seotud tema staatusega kahtlustatavana. See on riigisisese vahistamismääruse õiguspärasuse tagatis. Seda tagatist saab anda vaid siis, kui isikut on tema vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ja vahistamise vaidlustamise võimalustest nõuetekohaselt teavitatud.
- 23 Euroopa Kohus on märkinud, et isikul, kelle suhtes on tehtud riigisisene vahistamismäärus, on kõik seda liiki otsuste vastuvõtmiseks nõutavad tagatised, eelkõige tagatised, mis tulenevad põhiõigustest (kohtuotsus C-509/18, EU:C:2019:457, punkt 48). Väljendit „kõik seda liiki otsuste vastuvõtmiseks nõutavad tagatised“ tuleb mõista nii, et neid tagatise tuleb kohaldada ajal, mil isik EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c alusel vahistatakse, mis – Euroopa Inimõiguste Kohtu eespool viidatud otsustest tulenevalt – tähendab vahistamist vahistamismäärust täitvas riigis. Väljend peaks hõlmama ka teavitamist sellisest vahistamismäärusest, mis on tehtud isiku osavõtuta, kuna sel viisil teavitataks

isikut kooskõlas EIÕK artikli 5 lõigetega 2 ja 4 tema vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ning vahistamise vaidlustamise võimalustest.

- 24 Kirjeldatud asjaoludel esitab eelotsusetaotluse esitanud kohus eespool sõnastatud küsimuse, nimelt kas – juhul kui kohus ei tee ajal, mil tagaotsitav viibib vahistamismäärust täitva liikmesriigi territooriumil, mingeid jõupingutusi, et tagaotsitavat tema vahi alla võtmise faktilistest ja õiguslikest alustest ning vahistamismääruse vaidlustamise õigusest teavitada – kõnealune teavitamata jätmine on kooskõlas harta artikliga 6, kui seda sätet mõista nii, nagu mõistab Euroopa Inimõiguse Kohus EIÕK artikli 5 lõike 1 punkti c?
- Harta artikli 47 esimese lõigu kohaldamine
- 25 Tekib küsimus, kas harta artiklis 47 sätestatud „tõhusa õiguskaitsevahendi“ nõue on täidetud, kui vahistamismääruse teinud õigusasutus ei tee mingeid jõupingutusi, et tagaotsitavat kui isikut, kelle suhtes on tehtud vahistamismäärus, tema õigustest teavitada (st teavitada teda tema vahi alla võtmise faktilistest ja õiguslikest alustest ning vahistamismääruse vaidlustamise õigusest), kui kõnealune isik viibib mõne muu riigi territooriumil ja tema suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus [ning] ta võidakse selles riigis vahistada.
- 26 Kahtlemata sõltub vastus kõnealusele küsimusele sellest, kas harta artikli 47 esimese lõigu alusel on süüdistataval ajal, mil ta viibib mõne muu riigi territooriumil, õiguslik huvi saada teavet ja omada võimalust riigisisest vahistamismäärust vaidlustada, seda eelkõige juhul, kui ta võidakse selles riigis vahistada, [ja] täpsemalt, kas kõnealune vaidlustamine võib olla tema jaoks soodne, arvestades eelkõige pooleli olevat Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlust.
- 27 Euroopa Inimõiguste Kohtu viidatud otsuste põhjal tuleb teha järeldus, et tagaotsitaval peavad olema kõik õigused, mis tal oleksid olnud juhul, kui ta oleks vahi alla võetud vahistamismääruse teinud liikmesriigi territooriumil. Eelkõige peab tal olema EIÕK artikli 5 lõikest 2 tulenev õigus saada teada oma vahistamise faktilised ja õiguslikud alused ning EIÕK artikli 5 lõikest 4 tulenev õigus vaidlustada oma vahistamise õiguspärasus. Tagaotsitav saaks [siis] vahistamise vahistamismääruse teinud õigusasutuses vaidlustada ja seeläbi kaitsta oma huve vahistamismäärust täitva asutuse ees, kes ta tegelikult vahi alla võttis.
- 28 Tekib küsimus, milline on tõhus õiguskaitsevahend liidu õiguse kohaldamisalas, nimelt õiguskaitsevahend, mis tagaks kaitse Euroopa vahistamismääruse täitmise eest vahistamismäärust täitvas riigis, sealhulgas ka kaitse vahistamise eest vahistamismäärust täitvas riigis. Kõnealusele õiguskaitsevahendile peaks konkreetselt eelnema võimalus vaidlustada riigisisene vahistamismäärus, mille alusel tehti Euroopa vahistamismäärus, millele omakorda tugineb võimalik vahistamine vahistamismäärust täitvas riigis. Ei tohi jätta tähelepanuta, et just kõnealune riigisisene vahistamismäärus on alus, millel põhinevad järgmised kaks sammu.

- 29 Küsimus harta artikli 47 esimeses lõigus osutatud tõhusa õiguskaitsevahendi kohta tekib eelkõige seoses pooleli oleva Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlusega. Sellises olukorras kujutab riigisisese vahistamismääruse õiguspärasuse vaidlustamine juhul, kui tagaotsitav viibib ikka veel vahistamismäärust täitva riigi territooriumil, teatud vormis kaitset riigisisese otsuse alusel tehtud Euroopa vahistamismääruse eest. Kõnealune vaidlustamine kujutab endast ka teatud vormis kaitset Euroopa vahistamismääruse täitmise käigus tagaotsitava vahistamise eest vahistamismäärust täitvas riigis. Täpsemalt saab tagaotsitav ennast peale vahistamise vaidlustamise vastavalt raamotsuse 2002/584 artiklile 12 kaitsta ka sellega, et ta vaidlustab riigisisese vahistamismääruse, millel Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlus tervikuna põhineb.
- 30 Euroopa Kohus märgib oma otsuses C-649/19, et õigus harta artiklis 47 sätestatud tõhusale kohtulikule kaitsele ei nõua, et tagaotsitav saaks vahistamist vahistamismääruse teinud õigusasutuses vaidlustada enne üleandmist (punkt 79); seega ei ole vaidlustamisvõimaluse andmiseks vaja teda olemasolevatest õiguskaitsevahenditest enne tema üleandmist teavitada (punkt 80). Järelikult on tõhus vaid selline kohtulik õiguskaitse, mis toimub pärast isiku üleandmist.
- 31 Tekib küsimus tõhusa õiguskaitsevahendi kohta rahvusvahelise elemendi olemasolu korral, nimelt olukorras, kus õigusasutus teeb riigisisese vahistamismääruse ja seejärel selle alusel Euroopa vahistamismääruse ning mõne muu riigi õigusasutus võtab tagaotsitava Euroopa vahistamismääruse täitmiseks vahi alla. Sellisel juhul on (kogu menetluse aluseks oleva) riigisisese vahistamismääruse vaidlustamise puhul tegemist õiguskaitsevahendiga Euroopa vahistamismääruse täitmise vastu.
- 32 Kui tagaotsitavale antaks võimalus kasutada vaidlustamises seisnevat õiguskaitsevahendit alles pärast tema üleandmist, seega pärast Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluse lõppu, saaks selle õiguskaitsevahendiga tuvastada üksnes riigisisese vahistamismääruse õigusvastasuse ja selle põhjal Euroopa vahistamismääruse õigusvastasuse ning selle põhjal omakorda vahistamismäärust täitvas riigis toimunud vahistamise õiguspärasuse, kuid õiguskaitsevahend ei saaks neid aga kõrvaldada. Tegemist oleks tagantjärele tuvastamisega, kuna kahjulikud tagajärjed on juba tekkinud. Selle õiguskaitsevahendiga ei saaks neid õigel ajal tuvastada ja piirata võimalikule minimaalsele tasemele. Selline õiguskaitsevahend oleks tegelikult ebatõhus.
- 33 Tõhus õiguskaitse on selline, mida saab kasutada õigel ajal – siis, kui asjaomane isik seda vajab. Tagaotsitav vajab õiguskaitsevahendeid juba siis, kui tema suhtes on põhikohtuasjas tehtud riigisisene vahistamismäärus, ja veelgi enam siis, kui see on tagaotsitava vahistamisega vahistamismäärust täitvas riigis täitmisele pööratud.
- 34 Ei saa eeldada, et raamotsus 2002/584 välistab võimaluse tagaotsitavat riigisisest vahistamismäärusest teavitada. Viidatud raamotsuse muutmine raamotsusega 2009/299 tagab teavitamise osas kõnealuse õiguskaitse, mis on

kohaldatav ka siis, kui tagaotsitavat ei ole vahi alla võetud. Kõnealune õiguskaitses on siiski kohaldatav vaid asjas sisulise otsuse tegemisest teavitamise suhtes, kui Euroopa vahistamismäärus süüdimõistva karistuse täideviimiseks on tehtud tagaotsitava osavõtuta – raamotsuse 2009/299 artikli 4a lõige 2; sellisel juhul tuleb tagaotsitavat alati tema süüdimõistmisest teavitada. Mõlemal eesmärgil – kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks ja karistuse täideviimiseks – tehtud Euroopa vahistamismäärusele on ühine tagaotsitava vahistamine riigisisese vahistamismääruse täitmise käigus kohe pärast üleandmist. Seepärast peaksid enne üleandmist kättesaadavate tõhusate õiguskaitsvahendite tagatised olema sarnased. Peale selle on just kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks tehtud Euroopa vahistamismääruse puhul hädavajalik enne üleandmist toimuv teavitamine.

- 35 Sama tuleneb direktiivi 2013/48 põhjendusest 46 ja artikli 10 lõigetest 4–6 ning direktiivi 2016/1919 põhjendusest 21 ja artikli 5 lõikest 2. Viidatud sätted käsitlevad tagaotsitavale abi andmist, nähes ette, et tagaotsitavale määratakse vahistamismääruse teinud liikmesriigis kaitsja, kelle ülesanne on abistada kaitsjat, kes asub määrust täitvas liikmesriigis, andes talle teavet ja nõu, selleks et tagaotsitaval oleks vahistamismäärust täitva õigusasutuse ees võimalik tõhusalt kasutada oma õigusi. Järelikult on tagaotsitaval veel ajal, mil ta viibib vahistamismäärust täitvas riigis, olemas tunnustatud õigus saada oma advokaadi kaudu teavet põhikohtuasja nendest osadest, mille alusel tehti Euroopa vahistamismäärus. Kaheldamatult on [nendest osadest] tähtsaim riigisisene vahistamismäärus (see tähendab vahistamise faktilised ja õiguslikud alused).
- 36 Järgmisena on vaja kõnealust korda võrrelda direktiivis 2014/41 (ELT 2014, L 130, lk 1) sätestatud Euroopa uurimismääruse õigusliku regulatsiooniga. Viidatud direktiivi artikli 14 kohaselt antakse asjaomasele isikule eelkõige õigus vaidlustada uurimismäärus määruse teinud asutuses ja seda juba enne selle täitmisele pööramist.
- 37 Euroopa vahistamismäärusele ja Euroopa uurimismäärusele on ühine see, et nendega sekkuvad isiku õigussfääri selle riigi asutused, kelle territooriumil isik viibib, kuid sekkumise aluseks on teise riigi asutuste taotlus. Kahtlemata on vahe selles, et Euroopa vahistamismääruse puhul on sekkumine kordades raskem kui Euroopa uurimismääruse kohaldamisel. Lisaks tuleneb erinevus sellest, et direktiiv 2014/41 võeti vastu 12 aastat pärast raamotsust 2002/584, mistõttu on ilmselge, et põhiõiguste kaitses uuemad kõrgemad standardid on sätestatud just selles direktiivis.
- 38 Seepärast ei tulene ühestki liidu õigusnormist, mis puudutab otseselt või kaudselt sellise isiku staatust, kes on Euroopa vahistamismääruse alusel tagaotsitav või kes on selle määruse alusel vahi alla võetud, et tagaotsitaval puudub – eelkõige juhul, kui ta vahistamismäärust täitvas riigis vahistatakse – õiguslik huvi saada vahistamismääruse teinud asutuselt teavet vahistamise faktiliste ja õiguslike aluste ning vahistamismääruse vaidlustamise võimaluste kohta.

– Kaitse kolmas tasand

- 39 Euroopa Kohus on otsustanud, et Euroopa vahistamismääruse süsteem pakub kahetasandilist kaitset (Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-508/18 ja C-82/19, EU:C:2019:456, punktid 67 ja 68). Esimese tasandi kaitse tagatakse riigisisese vahistamismääruse tegemisel ja teise tasandi kaitse Euroopa vahistamismääruse tegemisel. Mõlema tasandi kaitsele on iseloomulik süüdistatava osavõtu puudumine. Süüdistatav ei saa esitada oma märkusi.
- 40 Tegelikult tõhusa kaitse saavutamise nõuab tunnustamist, et vajalik on kahele esimesele tasandile järgnev kolmanda tasandi kaitse, milleks on Euroopa vahistamismääruse täitmise käigus tagatav kaitse vahistamismääruse teinud asutuse eest ajal, mil tagaotsitav viibib vahistamismäärust täitvas riigis (selle kohta kohtuotsus Poltorak, C-452/16, EU:C:2016:858, punktid 39 ja 44).
- 41 Harta selgituste kohaselt vastab harta artikli 47 esimene lõik EIÕK artiklile 13 ja annab koguni ulatuslikuma kaitse. Rõhutatakse, et „[I]idud õigus[...] [...] tagab õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.“ Tegelikult ei tee esimese ega teise tasandi kaitse kättesaadavaks „tõhusat õiguskaitsevahendit kohtus“. Seepärast ei saavuta need tasandid eraldi võetuna harta artikli 47 esimese lõigu taset. Isegi kohtuliku kontrolli olemus nõuab isiku kohtus ärakuulamist ja mitte üksnes otsuse tegemist pelgalt süüdistuses sisalduva taotluse alusel. Jätkuvalt tuleb aga meeles pidada seda, et kõnealused argumendid puudutavad menetlust vahistamismääruse teinud õigusasutuses, kes peab tagama tõhusa õiguskaitse kuni isiku üleandmiseni.

– Proportsionaalsus

- 42 Euroopa Kohus rõhutab proportsionaalsuse tähtsust Euroopa vahistamismääruse tegemisel (kohtuotsus Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:8611, punkt 47). Seda proportsionaalsust ei ole võimalik õigesti hinnata, kui süüdistatava seisukohta koos andmetega, mis annavad teavet selle kohta, kas õigusemõistmisest on püütud kõrvale hoida, arvesse ei võeta.
- 43 Kui tagaotsitav saaks riigisisese vahistamismääruse vaidlustamiseks kasutada ajal, mil ta viibib vahistamismäärust täitvas riigis, tõhusat õiguskaitsevahendit, siis väheneks ebaproportsionaalsete Euroopa vahistamismääruste arv või suureneks selliste juhtude arv, mil ebaproportsionaalsed Euroopa vahistamismäärused enne isiku üleandmist tühistatakse.
- 44 Kuna kohtud leiavad, et nad ise kaitsevad tagaotsitavate põhiõigusi, on alust teha järeldus, et tagaotsitavale tuleb tagada tõhus vahend nende õiguste kaitseks kohtus, ja seda enne tagaotsitava üleandmist. See tähendab, et tagaotsitavat tuleb nõuetekohaselt teavitada riigisisese vahistamismääruse sisust ja vahistamismääruse vaidlustamise õiguslikest võimalustest.
- 45 Seega esitatakse käesoleva taotlusega küsimus, kas harta artikli 47 toime avaldub ka Euroopa vahistamismääruse täitmise ajal enne tagaotsitava üleandmist, millest tulenevalt on viidatud sättega vastuolus olukord, kus vahistamismääruse teinud

õigusasutus ei anna tagaotsitavale mingit teavet tema vahistamise faktiliste ja õiguslike aluste ning vahistamise vaidlustamise võimaluste kohta.

– ELL artikli 3 lõikes 2 ja ELTL artikli 20 lõike 2 punktis a ja artikli 21 lõikes 1 sätestatud vaba liikumise õigus

- 46 Viidatud õiguse kohaselt on igal liidu kodanikul – ja kaheldamatult on liidu kodanikuks Bulgaaria kodanik IR – õigus liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada. Euroopa Kohtu praktika kohaselt piiratakse seda õigust, kui isik seataks ebasoodsamasse olukorda pelgalt seetõttu, et ta on kasutanud oma õigust vabalt liikuda. Seda põhimõtet tuleb kohaldada isegi karistusõigusnormide puhul (kohtuotsus C-454/19, EU:C:2020:947, punktid 27 ja 30) ja järelikult kehtib see ka kriminaalmenetlusnormide suhtes nagu põhikohtuasjas teavitamise õigust reguleerivad normid.
- 47 Käesolevas asjas oleks IRil juhul, kui ta ei oleks kõnealust õigust kasutanud ja oleks vahistatud [vahistamismääruse teinud] liikmesriigi territooriumil, kõik asjaomased õigused, nimelt antaks talle kätte vahistamismääruse koopia, millest nähtuksid tema vahistamise faktilised ja õiguslikud alused, ja teda teavitataks tema õigusest vahistamismäärust vaidlustada; kui ta seda õigust kasutaks, teeks kohus vaidlustamise kohta kiiresti otsuse.
- 48 Neid õigusi, mis on talle formaalselt tagatud riigisisese õiguse alusel, ei saaks ta aga kasutada üksnes seetõttu, et ta on kasutanud oma õigust vabalt liikuda. Põhjus on selles, et vahistamismäärust täitvas riigis puudub riigisisese vahistamismääruse sisust nõuetekohase teavitamise menetlus ja sellest tulenevalt on isik jäänud eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt teavitamata.
- 49 Ei saa eeldada, et sellise süüdistatava olukord, kes viibib [vahistamismääruse teinud] liikmesriigi territooriumil, erineks oluliselt mõne muu liikmesriigi territooriumil viibiva süüdistatava olukorrast, mistõttu oleks erinev kohtlemine põhjendatud.
- 50 Tegelikult tegutseb vahistamismäärust täitev õigusasutus vahistamismääruse teinud õigusasutuse ülesandel, et süüdistatav vahistada ja üle anda. Kui vahistamismääruse teinud õigusasutus saab anda vahistamismäärust täitvale õigusasutusele ülesande teha süüdistatava suhtes teatud toimingud, mis süüdistatava õigusi rikuvad, nimelt süüdistatav vahistada ja üle anda, siis on tal ka võimalus paluda vahistamismäärust täitval õigusasutusel teha süüdistatavale teatavaks tema vahistamise ja üleandmisega vahetult seotud andmed.
- 51 Euroopa Kohtu praktika kohaselt on vaba liikumise piirang põhjendatud, kui see rajaneb üldisest huvist lähtuvatel objektiivsetel kaalutlustel ja on õiguspäraselt taotletava eesmärgiga proportsionaalne. Käesolevas asjas põhjendab erinevat kohtlemist üksnes asjaolu, et liidu õigus, täpsemalt direktiiv 2012/13 ei näe vahistamismääruse teinud kohtule ette võimalust süüdistatavat õigel ajal sellest otsusest ja selle vaidlustamise võimalusest teavitada, kui süüdistatav on Euroopa vahistamismääruse alusel vahistatud mõne teise liikmesriigi territooriumil.

Kohtuotsuse C-649/19 kohaselt on kõnealune teavitamine kohustuslik alles pärast isiku üleandmist.

- 52 Tekib küsimus, kas tõsiasi, et raamotsuses 2002/584 ei ole sellisele teavitamisele sõnaselgelt viidatud, või sellise teavitamisega seotud praktilised raskused põhjendavad piisavalt erinevat kohtlemist, mis tuleneb sellest, et kasutatud on õigust vabalt liikuda.
- 53 Kõne alla tuleks tugineda „teabe edastamisele“ (raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõige 3 ja põhjenduse 5 kolmas lause). Seejuures ei tuleks pidada raamotsuse süsteemiga vastuolus olevaks olukorda, kus vahistamismääruse teinud asutus edastab vahistamismäärust täitvale asutusele teatud teavet (riigisisese vahistamismääruse koopia, millega ühtlasi teavitatakse vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ja vahistamismääruse vaidlustamise võimalustest), mille annab vahistamismäärust täitev asutus tagaotsitavale üle tema vahistamisel, ega olukord – eeldades et tagaotsitav vahistamisotsuse sellele teabele tuginedes vaidlustab ja vahistamismäärus tühistatakse –, kus vahistamismääruse teinud asutus edastab teabe Euroopa vahistamismääruse tühistamise kohta vahistamismäärust täitvale asutusele.
- Võrdvääruse põhimõte
- 54 Tekib küsimus, kas vahistamismääruse teinud asutuse otsus jätta tagaotsitavale teave tema vahistamise faktiliste ja õiguslike aluste ning vahistamismääruse vaidlustamise võimaluse kohta täielikult andmata, kui isik viibib mõnes muus liikmesriigis, on vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega.
- 55 Tekib küsimus, kas rikutud on võrdse kohtlemise põhimõtet, kui süüdistatav ei saa liidu õiguse kohaldamisalas kasutada samasugust kaitset, nagu on talle kättesaadav riigisiseses olukorras, täpsemalt – kas vahistamismääruse teinud õigusasutus peab tagama selle kaitsetaseme, mis oleks süüdistatavale kättesaadav juhul, kui ta viibiks [vahistamismääruse teinud] liikmesriigi territooriumil, või kas kõnealune õigusasutus peaks tegema vähemalt teatavaid jõupingutusi sellise kaitsetaseme tagamiseks.
- Vastastikuse usalduse põhimõte
- 56 Euroopa Kohus on juba viidanud sellele, et vastastikuse tunnustamise põhimõte, mis väljendub Euroopa vahistamismääruses, põhineb vastastikuse usalduse põhimõttel, eelkõige usaldusel selles osas, et tagaotsitaval on vahistamismääruse teinud riigi õigusest tulenev õigus kasutada asjakohaseid õiguskaitsevahendeid.
- 57 Käesoleval juhul võiks see usaldus olla ohustatud eelkõige menetluse individuaalse arengu korral. Seega kui tagaotsitav esitab Euroopa vahistamismääruse aluseks olnud riigisisese vahistamismääruse õiguspärasuse suhtes vahistamismäärust täitvale õigusasutusele vastuväited, ei saa vahistamismäärust täitev õigusasutus neid läbi vaadata. Neid saab läbi vaadata

üksnes vahistamismääruse teinud õigusasutus ja seda mõistliku tähtaja jooksul, et otsus ei kaotaks oma mõtet.

- 58 Kui tagaotsitaval puuduks asjakohane võimalus esitada vahistamismääruse teinud asutusele oma vastuväited, oleks vahistamismäärust täitev asutus dilemma ees, kas täita Euroopa vahistamismäärus, mille puhul ta täie kindlusega ei tea, kas selle tegemise alused – isegi kui need olid olemas varasemal ajal – on ikka veel olemas, pidades silmas tagaotsitava vastuväiteid, millele ei ole vahistamismääruse teinud õigusasutus vastanud ja kuni tagaotsitava üleandmiseni ka ei vasta.
- 59 See võib avaldada raamotsuse 2002/584 süsteemile üksnes kahjulikku mõju, kuna vahistamismäärust täitev õigusasutus oleks sunnitud täitma Euroopa vahistamismäärust, mille puhul ta täie kindlusega ei tea, kas tagaotsitava põhiõigused on vahistamismääruse teinud riigis tegelikult kaitstud.

Teine eelotsuse küsimus

- 60 Riigisisene õigus näeb ette, et süüdistatavat tuleb (riigisisese vahistamismääruse koopia kätteandmisega) teavitada tema vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ja vahistamismääruse vaidlustamise võimalusest. See nõue ei lange ära näiteks seetõttu, et süüdistatav on vahistatud teise riigi territooriumil, ja see on jätkuvalt kehtiv väljaandmisel, kuna riigisisene vahistamismäärus on menetluskohalolevate dokumentide osa. Ent Euroopa vahistamismääruse tegemise korral ei ole tagaotsitaval sellise teavituse saamise võimalust, kuna raamotsus 2002/584 ei näe ette menetlust, mille raames teavitaks vahistamismääruse teinud õigusasutus tagaotsitavat tema vahistamise alustest ja vahistamismääruse vaidlustamise võimalustest. Ühtlasi on põhjenduse 12 viimases lauses märgitud, et liikmesriikidel ei takistata kohaldamast oma õigusnorme, mis reguleerivad nõuetekohast kohtumenetlust.
- 61 Nagu nähtub Euroopa Kohtu otsusest C-649/19, ei tule direktiivi 2012/13 tõlgendada nii, et see kohustab vahistamismääruse teinud õigusasutust teavitama tagaotsitavat riigisisest vahistamismäärusest ja selle vaidlustamise võimalustest. Pigem määrab direktiiv kindlaks miinimumnormid, see ei puuduta teavet, mida saab edastada riigisisese õiguse alusel. Seejuures võivad liikmesriigid viidatud direktiivis sätestatud õigusi laiendada ja pakkuda kõrgemat kaitsetaset; direktiivi kohaldamine ei too kaasa süüdistatavale riigisisest õigusest tulenevate õiguste tühistamist, kui need pakuvad kõrgemat kaitsetaset.
- 62 Tõsiasi, et raamotsus ega direktiiv ei pane vahistamismääruse teinud asutusele kohustust teavitada süüdistatavat, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus ja kelle puhul on kindlaks tehtud asukoht teises liikmesriigis või kes on seal koguni vahi alla võetud, ei vabasta seega esmapilgul vahistamismääruse teinud asutust riigisiseses õiguses ette nähtud teavitamise kohustusest ja kohustusest vaadata läbi süüdistatava taotlus vahistamismäärus tühistada.

- 63 Täpsemal vaatlusel võiks samal ajal eeldada, et liidu õigusest tuleneb nõue loobuda sellisest teavitamisest ja vahistamismääruse tühistamise taotluse läbivaatamisest. Need toimingud tuleks teha alles pärast isiku üleandmist [vahistamismääruse teinud] liikmesriigi territooriumil [viited ja analüüs Euroopa Kohtu 28. jaanuari 2021. aasta otsuses IR, C-649/19, EU:C:2021:75, ja teistes otsustes].
- 64 Euroopa Kohtu praktika kohaselt peavad Euroopa vahistamismääruses sisalduvad andmed andma minimaalse formaalse teabe, mis on vahistamismäärust täitva õigusasutusel Euroopa vahistamismääruse kiireks menetlemiseks vajalik, et teha viivitamatult üleandmisotsus (kohtuotsus Piotrowski C-367/16, EU:C:2018:27, punkt 59). Ühtlasi on ilmselge, et tagaotsitava teavitamine riigisisese vahistamismääruse sisust (st vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ja vahistamismääruse vaidlustamise võimalustest) ei käi vahistamismäärust täitva asutuse otsuse kohta, mis käsitleb tagaotsitava üleandmist. Seetõttu ei ole raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõikes 2 ette nähtud teabe esitamise võimalus kohaldatav, sest selle võimaluse kohaldamine jääb viimaseks meetmeks, mis on ette nähtud vaid erakorralistel juhtudel, mil vahistamismäärust täitev õigusasutus leiab, et tal ei ole kogu vajalikku formaalset teavet, et teha viivitamatult üleandmisotsus.
- 65 Järelikult on tegemist teadliku otsusega, mille on teinud raamotsuse 2002/584 ja direktiivi 2012/13 sõnastanud liidu seadusandja ja mida on korduvalt kinnitanud Euroopa Kohus, kes on [neid õigusakte] tõlgendanud, arvestades muu hulgas tema enda kehtestatud liidu õiguse põhimõtteid. Kõnealuse otsuse kohaselt ei või süüdistatav, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus ja kes võidakse selle alusel vahistada, kasutada talle riigisisest õigusest tulenevaid õigusi seni, kuni ta on vahistamismääruse teinud riigile üle antud. Seepärast on liidu õigusega vastuolus riigisisese õigusnormid, mis selles osas vahetegemist ette ei näe ja annavad süüdistatavale kõnealused õigused ka siis, kui süüdistatava suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus ja kui süüdistatav on selle vahistamismääruse alusel vahistatud.
- 66 Sellest tuleneb teine eelotsuse küsimus, nimelt kas arvestades seda, et liidu õigus on riigisisese õiguse suhtes esimuslik, tuleb riigisisest õigust tõlgendada kitsendavalt ja kitsalt, mis annab alust järeldada, et süüdistatavale riigisisest õigusest tulenevad õigused (õigus saada teavet vahistamise faktiliste ja õiguslike aluste ning vahistamismääruse vaidlustamise võimaluste kohta) ja kohtu kohustus süüdistatavat teavitada ei ole sellise süüdistatava puhul, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus ja kes võidakse selle vahistamismääruse alusel vahistada, kehtivad ega kohaldatavad seni, kuni süüdistatav on [vahistamismääruse teinud] liikmesriigile üle antud.
- 67 Täpsemalt ja põhikohtuasja asjaoludele ülekantuna – kas eelotsusetaotluse esitanud kohus ei või Euroopa vahistamismääruse tegemisel või pärast selle tegemist, saades teada IRi vahistamisest mõne muu liikmesriigi territooriumil, võtta meetmeid, et teavitada teda õigustest, mis on tal isikuna, kelle suhtes on

tehtud riigisisene vahistamismäärus, mille täitmise raames on ta Euroopa vahistamismääruse alusel vahi alla võetud, ja seda ka mitte siis, kui kohtul oleks seda lihtne teha – näiteks vastates raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõike 2 kohaselt esitatud päringule.

- 68 Tekib kahtlus, et liidu õigusega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis ei tee vahet selle põhjal, kas riigisisene vahistamismäärus on täidetud süüdistatava vahistamisega [vahistamismääruse teinud] liikmesriigi territooriumil või mõne muu liikmesriigi territooriumil ja annavad süüdistatavale oma õiguste kaitseks sama õiguskaitsevahendi, nimelt sisulise otsuse vahistamismääruse tühistamise kohta. Seepärast esitatakse teise eelotsuse küsimuse teine osa, nimelt kas eelotsusetaotluse esitanud kohus, olles saanud IRI taotluse vahistamismäärus tühistada, võib loobuda selle taotluse viivimatust läbivaatamisest ja teha selle kohta otsuse alles pärast seda, kui süüdistatav on Euroopa vahistamismääruse täitmise käigus üle antud.

Kolmas eelotsuse küsimus

- 69 See küsimus jääb oluliseks olenemata sellest, kas esimesele küsimusele antavast vastusest järeldub, et liidu õigus nõuab süüdistatava teavitamist tema õigustest, või kas teisele küsimusele antavast vastusest järeldub, et selline teavitamine ei ole liidu õigusega vastuolus. Mõlemal juhul peaks eelotsusetaotluse esitanud kohus tegema teatavaid jõupingutusi, et tagaotsitavat vahistamismäärusest (st vahistamise faktilistest ja õiguslikest alustest ja vahistamismääruse vaidlustamise võimalustest) teavitada.
- 70 Kuna tagaotsitavat otsitakse taga Euroopa vahistamismääruse alusel, tekib küsimus, kas teavitamine peab toimuma teabe esitamiseiga selles vahistamismääruses. See on siiski vastuolus raamotsuse 2002/584 artikliga 8 ja selle juurde kuuluva vormiga ning see on vastuolus ka raamotsuse aluspõhimõttega, kuna see tooks kaasa Euroopa vahistamismääruse sisu ülemäärase laiendamise. Tulenevalt vahistamismäärust täitva asutuse kohustusest vahistamismäärust tagaotsitavale kätte toimetada (raamotsuse 2002/584 artikli 11 lõige 1), näib see teavitamine teisalt olevat tõhus.
- 71 Teine võimalus seisneb selles, et Euroopa vahistamismäärusesse lisatakse taotlus vahistamismäärust täitvale õigusasutusele, et tagaotsitava asukoha tuvastamisel teavitaks see vahistamismääruse teinud õigusasutust juba Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluse alguses või tagaotsitava vahistamisel. Seejärel saab taotluse esitanud asutus võtta vajalikud sammud teavitamiseks. Seejuures jääb selline taotlus ilmselgelt väljapoole raamotsuse 2002/584 kohaldamisala ja selle rahuldamiseks puudub õiguslik alus.
- 72 Kahtlemata saab Euroopa Kohus, kes tunneb liidu õigust kõige põhjalikumalt, kõige paremini anda tarviliku vastuse küsimusele, millal ja kuidas peab teavitamine toimuma ja millistele liidu õigusnormidele tuleb tugineda, kui nõutav on vahistamismäärust täitva õigusasutuse osalemine.